

N:o 83.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 Maj 1877, kl. 8 e. m.

Utlåtande, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående Postverkets utgiftsstaten för år 1878.

(2:dra U. A.)

Uti den till innevarande Riksdag aflättna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit, att det å Sjunde hufvudtiteln uppförda anslag till Postverket, förslagsvis beräknadt att af postmedlen direkte utgå, måtte bestämmas till samma belopp 4,800,000 kronor, hvartill nämnda medel blifvit af Kongl. Maj:t bland inkomsterna för år 1878 beräknade.

Vidare har Kongl. Maj:t uti en den 16 nästlidne Mars till Riksdagen afgifven nådig proposition (N:o 42) föreslagit, att Riksdagen måtte godkänna det vid samma proposition fogade förslag till utgiftsstaten för Postverket för år 1878 samt i afseende å ersättandet af det belopp, hvarmed — i sammanhang med fortfarande inskränkning i rättigheten till gästgifveri-, håll- och reservskjutsens anlitage för posternas fortskaffande — utgifterna å anslaget till postbefordran å landsväg och inom postanstalternas områden kunde komma att öfverstiga anslagssumman, medgifva, att äfven under år 1878 måtte förfaras i enlighet med hvad i sådant hänseende blifvit vid fastställande af Postverkets staten för åren 1875, 1876 och 1877 föreskrifvet.

Af ett sistberörda nådiga proposition bilagdt utdrag af protokollet öfver Finansärenden för den 16 sistlidne Mars inhemtas, att Departementschefen, efter att hafva föredragit General-poststyrelsens den 29 November 1876 af-

gifna underdånig skrifvelse med förslag till Postverkets stater för år 1878, yttrat, bland annat, att, då han den 8 förutgående Januari inför Kongl. Maj:t i underdånighet anmält frågorna angående nästkommande års statsreglering, men dervid sett sig föranlåten att från dem utesluta den om Postverket, han antagit, att endast kort tid skulle förflyta, innan samma fråga komme i sådant skick, att den kunde fullständigt inför Kongl. Maj:t föredragas. Det betänkande från lönerregleringskomitén, i afbidan på hvars afgifvande reglerandet af Postverkets stater då uppskjutits, äfvensom General-poststyrelsens deröfver meddelade yttrande hade visserligen sedermera inkommit, men så sent, att någon fullständig beredning deraf ej varit möjlig; och den långt framskridna tiden för Riksdagens sammanvaro gjorde det nödvändigt, att de förslag, hvilka skulle af Kongl. Maj:t till Riksdagen öfverlemnas, blefve så snart som möjligt Riksdagen tillställda. Det vore af sådan anledning Departementschefen nu sett sig nödsakad att vid förnyadt upptagande af frågan rörande Postverkets stater för ofvanberörda år helt och hållet lemna å sido det af lönerregleringskomitén framlagda förslaget till stat för General-poststyrelsen, och af samma anledning hemställdes, att med pröfnin- gen af detsamma måtte få anstå, så att det förslag, Kongl. Maj:t kunde komma att derpå grunda, måtte framläggas först för nästa års Riksdag.

Mot hvad General-poststyrelsen uti ofvanberörda förslag till Postverkets stater för 1878 hemställt i fråga om Aflöningsstaten (i hvilken aflöningen för styrelsens egen personal bibehållits vid alldeles samma belopp, hvarmed den nu utgår), Öfvergångsstaten, Indragningsstaten, Pensionsstaten, Omkostnadsstaten och staten för Oförutsedda utgifter hade ej funnits något att erinra; dock borde vid framläggande af dessa stater för Riksdagen iakttagas de förändringar, hvilka inträffat med Öfvergångsstaten och Pensionsstaten under den tid, som förflutit, sedan General-poststyrelsens statsförslag afgifvits.

Departementschefen tillstyrkte alltså, att Kongl. Maj:t täcktes, med qibehållande i öfrigt af dessa stater, sådana de blifvit af sistlidet års Riksdag fastställda, i nåder godkänna i statsrådsprotokollet intagna, af General-poststyrelsen föreslagna eller eljest af nyss nämnda anledning nödiga ändringar deri.

Beträffande ifrågavarande ändringar tillåter Utskottet sig, för undvikande af vidlyftighet, att hänvisa till oförmälda protokollsutdrag, och vill här endast angifva de föreslagna särskilda staternas slutsummor, hvilka, jemförda med de för innevarande år fastställda, äro följande:

	1877.	1878.
A) Aflöningsstaten	1,658,095.	1,804,895.
B) Öfvergångsstaten	10,000.	4,000.
	<hr/>	<hr/>
Transport	1,668,095.	1,808,895.

	Transport	1,668,095.	1,808,895.
C) Indragningsstaten		11,875.	11,075.
D) Pensionsstaten		59,195.	69,715.
E) Omkostnadsstaten		2,459,000.	2,787,000.
F) Oförutsedda utgifter		80,000.	100,000.
G) Afkortningar och restitutioner m. m.		21,835.	23,315.
	eller tillsammans	4,300,000.	4,800,000.

I fråga om anledningarne till de särskilda förändringarne är redogörelse meddelad uti General-poststyrelsens, den nådiga propositionen (N:o 42) bilagda statsförslag för år 1878) sid. 5—15 äfvensom uti meranämnda protokollsutdrag (sid. 8—10), under hänvisande hvartill Utskottet får tillkännagifva, att dervid ej varit anledning till någon erinran.

Hvad slutligen angår beredandet af tillgång för de utgifter, som blefve en följd af de sedan år 1874 betydligt stegrade kostnaderna för postens befordrande med skjuts, hade Departementschefen anført, att grundade anmärkningar visserligen kunde framställas mot den hittills vidtagna anordning att låta desamma förskottsvis af Statskontoret bestridas. Af Statskontoret hade för nämnda ändamål i förskott utbetalats 1875 kronor 600,000.
och 1876 „ 500,000.

Summa kronor 1,100,000.

och intill slutet af 1876 hade derå ej kunnat af Postverket återgäldas mer än 58,000 kronor. Huruvida af 1876 års förskott någon större eller mindre del kunde under nu innevarande år återbetalas, kunde för närvarande icke förutses, men utan tvifvel blefve Postverket nödgadt att äfven för 1877 taga samma rättighet i anspråk, så att det förskott, hvarmed Statskontorets kassa finge ligga ute, ytterligare komme att ökas. Den olägenhet, som här af för Statskontorets kassarörelse uppstode, kunde väl anses förebyggd, om Statskontoret fortfarande, som hittills, finge rätt att vid behof requirera kassaförstärkning från Riksgäldskontoret; men det finge ej förbises, att, om utgifternas bestridande genom förskott alltför länge finge fortgå, slutligen en större ersättning på en gång måste beredas åt Statskontoret, och att dermed för en följande statsreglering kunde uppstå en oformligt stor tillökning af denna budgetpost, äfvensom att under den tid, systemet fortsattes, räkenskaperna icke med den åskådlighet, som vederborde, kunde ådagalägga hvarje års verkliga kostnader för Postverket. Skulle derfor äfven under innevarande år visa sig, att ett större förskottsbelopp blefve för Postverket nödvändigt, och att å de för åren 1875 och 1876 utgifna förskott ingen större afbetalning kunde af 1876 års inkomster beredas, finge utan tvifvel till 1878 års Riksdag göras framställning om ersättning till Statskontoret för de då definitivt kända förskottssummorna, möjligen äfven om ett särskildt förslags-

anslag för bestridande af de utgifter af samma art, hvilka framdeles kunde vara att förutse. För närvarande åter, och innan ännu tillräcklig erfarenhet vunnits om progressionen i Postverkets inkomster, ansåge Departementschefen icke oundgängligen nödigt att tillstyrka en sådant åtgärd, om än de anförda förhållandena påkallade ett allvarligt sträfvande till undanrödjande af den nu rådande bristen på jemnvigt mellan Postverkets inkomster och utgifter.

I anledning af hvad sålunda blifvit anfördt vill Utskottet i minnet återkalla, hurusom senast församlade Riksdag uti underdånig skrifvelse den 16 Maj 1876, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, fästade uppmärksamheten vid den starka tillvexten i Postverkets utgifter. "Visserligen bör man", yttrade Riksdagen, "kunna hoppas, att genom ökad rörelse på de nya postlinierna och genom fullbordandet af alla nu under arbete varande jernvägsanläggningar Postverkets utgifter skola nedgå och dess inkomster ökas, men svårigen lärer väl jemnvigten kunna i den närmaste framtiden återställas, och ännu längre torde det dröja, innan Postverket blifver i tillfälle att återgälda de bidrag af statsmedel detsamma nu behöfver. Från Riksdagens sida har likväl under nuvarande förhållande icke något kunnat i denna sak åtgöras, men för Poststyrelsen bör hvad sålunda anmärkt blifvit innebära en maning att tillse, det Postverkets vidare utveckling må försiggå med den varsamhet, att jemnvigt mellan inkomster och utgifter må snarast möjligt kunna åvägbringas".

Utskottet delar i allo den sålunda uttalade åsigten; men, vid det förhållande, att, på sätt det Kongl. Maj:ts nu förevarande nådiga proposition bilagda protokollsutdraget gifver vid handen, Kongl. Maj:t förständigat Generalpoststyrelsen att till Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt yttrande, om och i hvad mån åtgärder till minskande af Postverkets trafikutgifter kunna vidtagas, utan att Postverkets inkomster derigenom för mycket äfventyras och utan att allt för stort men deraf uppkommer för den allmänna postutvexlingen, lärer detta ämne för närvarande ej påkalla något ytterligare uttalande från Riksdagens sida.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts får Utskottet, under erinran att Riksdagen redan godkänt Kongl. Maj:ts förslag till beräkning af postverkets inkomster för år 1878, hemställa,

a) att det å sjunde hufvudtiteln uppförda anslag, förslagsvis beräknadt att af postmedlen direkte utgå till Postverket, må för år 1878 bestämmas till 4,800 kronor;

b) att Riksdagen må godkänna det utaf Kongl. Maj:t framlagda förslag till Postverkets utgiftsstaten för år 1878; och

c) att, i afseende å ersättandet af det belopp, hvarmed — i sammanhang med fortfarande inskränkning i rättigheten till gästgifveri-, håll- och reservskjutsens anlåtande för posternas fortskaffande — utgifterna å anslaget till postbefordran å landsväg och inom postanstalternas områden kunna komma att öfverstiga anslagssumman, Riksdagen må medgifva att äfven under år 1878 må förfaras i enlighet med hvad i sådant hänseende blifvit vid fastställande af Postverkets stater för åren 1875, 1876 och 1877 föreskrifvet.

Stockholm den 11 Maj 1877.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Rättelse

i Stats-Utskottets Utlåtande N:o 83.

Sid. 4, rad. 4 nedifrån: *står* 4,800 kronor;
läs: 4,800,000 kronor;
